

Controleplan 2025

Verbijzonderde interne controle

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doelstelling	3
1.3	Doorontwikkeling	3
2.	Taken en verantwoordelijkheden VIC	4
2.1	Controleproces	4
2.2	Rollen interne beheersing	4
2.3	Borging onafhankelijkheid	5
3.	Wat gaan we doen	6
4.	Rechtmatigheidsverantwoording	7
4.1	Rechtmatigheidscriteria	7
4.2	Verantwoordingsgrens	8
4.3	Rapporteringsgrens	8
4.4	Verplicht model	9
4.5	Verantwoordelijkheid VIC	9
5.	Controle-aanpak en uitgangspunten	9
5.1	Controleprotocol en normenkader	9
5.2	Toetsingskader	10
5.3	Vastlegging controleresultaten	10
5.4	Frauderisico's	10
6	Speerpunten 2025	10
7	Controle- instrumenten	11
8	Rapportage en monitoring	12

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Een goed werkend intern beheersingssysteem is noodzakelijk voor de organisatie om ervoor te zorgen dat de organisatie aantoonbaar in control is en blijft. Het is van belang om tekortkomingen in de processen tijdig te signaleren en waar nodig bij te stellen. Daarnaast vormt interne beheersing een belangrijke basis om te waarborgen dat financiële beheershandelingen getrouw en rechtmatig door de daartoe bevoegde personen worden uitgevoerd.

Op grond van de artikelen 212 en 213 van de Gemeentewet is het college verantwoordelijk voor een getrouw beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties. In de Financiële verordening 2024 is opgenomen dat het college zorg draagt voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. De accountant controleert de jaarrekening en brengt hierover verslag uit.

Vanaf boekjaar 2023 legt het college verantwoording af over de rechtmatigheid in de jaarrekening door middel van de rechtmatigheidsverantwoording. Hierin geeft het college aan in welke mate de totstandkoming van de financiële beheershandelingen en de vastlegging daarvan overeenstemmen met relevante wet- en regelgeving. De werkzaamheden vanuit verbijzonderde interne controle (hierna VIC) vormen een belangrijke basis voor het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording door het college.

1.2 Doelstelling

Het doel van dit VIC-plan is vast te leggen op welke wijze interne beheersing bij de gemeente geregeld is en waar de bevoegdheden en verantwoordelijkheden liggen. Het is een plan voor de organisatie om te waarborgen dat (financiële) beheershandelingen getrouw en rechtmatig door de daartoe bevoegde en verantwoordelijke personen worden uitgevoerd.

De VIC-werkzaamheden dienen om één of meerdere van de onderstaande doelstellingen te bereiken:

- beoordelen van zowel de opzet, het bestaan en de werking van beheersmaatregelen;
- realiseren van effectievere en efficiëntere interne beheersing van het proces;
- afleggen van interne verantwoording;
- voorbereiden c.q. ondersteunen van de externe controle;
- waarborgen dat de gegevens juist, tijdig en volledig zijn verantwoord;
- vaststellen dat de gemeente rechtmatig heeft gehandeld;
- tijdig signaleren fouten in de financiële administratie en laten corrigeren;
- tijdig signaleren fouten in de financiële rapportages en laten corrigeren;
- vaststellen dat de baten en lasten, de balansmutaties die in de administratie worden verantwoord rechtmatig tot stand zijn gekomen.

1.3 Doorontwikkeling

Het is de ambitie om de komende jaren door te groeien naar een VIC die risicogericht vanuit de 3^e lijn opereert. Op dit moment zijn we nog niet zover, maar in de komende jaren willen we hier stapsgewijs naartoe werken. Dit betekent onder andere dat de verantwoordelijkheden op de juiste plek zijn belegd waardoor we in staat worden gesteld om onze taak vanuit een onafhankelijke positie uit te voeren. In 2025 werken we de

lange termijn visie verder uit. In hoofdstuk 6 zijn in dit kader speerpunten voor controlejaar 2025 geformuleerd. In dit controleplan is onder andere uitgewerkt hoe de VIC is gepositioneerd binnen de organisatie en op welke manier de taken en verantwoordelijkheden zijn belegd, dit past bij de doorontwikkeling van de VIC-functie binnen de gemeente Heerenveen.

2. Taken en verantwoordelijkheden VIC

2.1 Controleproces

Proceseigenaren zijn verantwoordelijk voor de juistheid van de uitvoering van hun processen. De inrichting van interne controle binnen de lijn is van cruciaal belang.

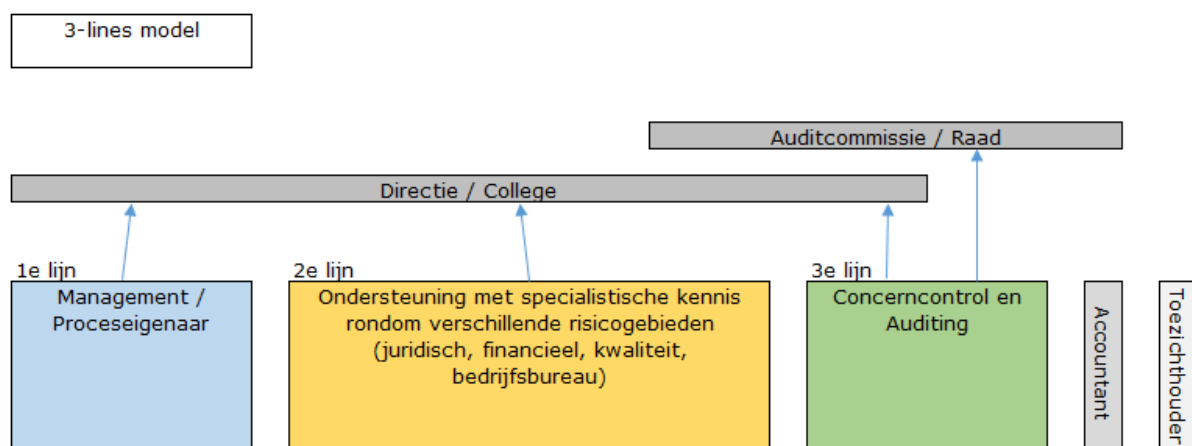
Om te komen tot een verklaring over de (financiële) rechtmatigheid en getrouwheid maakt de accountant gebruik van de zelf-uitgevoerde controles. Er wordt getoetst op de kwaliteit van de opzet, het bestaan en de werking van de belangrijkste interne controlemaatregelen voor – in eerste instantie – de door de accountant als onszelf aangemerkte significante (van materieel belang zijnde) processen.

De resultaten uit (verbijzonderde) interne controles geven informatie over in hoeverre de gemeente beheersing heeft over de (financiële) processen, oftewel 'in control' is qua getrouwheid en rechtmatigheid. Het is van belang dat interne controles zichtbaar en aantoonbaar worden vastgelegd, intern voor het management en bestuur en extern voor de accountant.

2.2 Rollen interne beheersing

De gemeenteraad is als hoogste orgaan binnen de gemeente kaderstellend en controlerend. Het College van B&W is als bestuur primair verantwoordelijk voor het 'in control' zijn van de organisatie. De ambtelijke werkorganisatie is verantwoordelijk voor de diverse processen en een goede bedrijfsvoering.

Dit kan vertaald worden in het volgende model:

1^e lijn

De eerste lijn bestaat uit controlemaatregelen die belegd zijn in de lijnorganisatie. Het gaat hierbij om interne beheersmaatregelen die worden uitgevoerd door functionarissen die betrokken zijn bij de dagelijkse activiteiten en het lijnmanagement zoals het 4-ogen principe en functiescheiding.

Wanneer de procesbeheersing in de lijn goed op orde en inzichtelijk is, voorkomt dit veel onnodig controlewerk achteraf. Vroegtijdige constatering van tekortkomingen in processen helpt bij het vooraf corrigeren van processen indien nodig. Reparatie achteraf kost meer tijd en levert meer risico op dan een goede beheersing vooraf.

2^e lijn

De 2e lijn in het beheersingsproces heeft een ondersteunende, adviserende en toetsende rol richting de 1e lijn. Dit zijn bijvoorbeeld kwaliteitsmedewerkers en financiële ondersteuning. De 2^e lijn ondersteunt de eerste lijn onder andere bij het identificeren, bewaken en beheersen van risico's. Binnen het sociaal domein is de 2^e lijns interne controle bijvoorbeeld belegd bij het adviesteam.

3^e lijn

De verbijzonderde interne controle (VIC) is de 3e lijn in het beheersingsproces en is gericht op het verkrijgen van inzicht vanuit de eigen organisatie in tenminste de getrouwe en rechtmatige toestandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, zoals deze in de jaarrekening tot uitdrukking komen. Hierbij wordt onder meer aandacht geschonken aan de opzet, het bestaan en de werking van relevante beheersmaatregelen, alsmede de risico's die aanwezig zijn voor wat betreft de eerdergenoemde aspecten van getrouwheid en rechtmatigheid. De verbijzonderde interne controle is een aanvulling op de reguliere interne controle, in die zin dat:

- een objectief oordeel gegeven wordt over de opzet, het bestaan en de werking van de interne controles en beheersmaatregelen, die in de lijn uitgevoerd worden;
- de focus ligt op de processen met de grootste (financiële en maatschappelijke) risico's. De VIC richt zich voornamelijk op de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van (financiële) beheerhandelingen.

Het primaire doel is het verbeteren van de kwaliteit van de bedrijfsvoering; de bevindingen uit de interne controles en de inbedding van de interne controlemaatregelen in de organisatie helpen om de kwaliteit van de bedrijfsvoering te verbeteren. De VIC-functie vervult een belangrijke rol bij de onderbouwing van de toelichting rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening.

Gebruikmaken van de VIC-functie bij de accountantscontrole in het algemeen

Het secundaire doel is een maximale aansluiting te realiseren tussen de werkzaamheden van de verbijzonderde interne controle en de externe accountant zodat de accountant optimaal gebruik kan maken van de werkzaamheden van de (verbijzonderde) interne controle functie. Het betreft hier de volgende vier mogelijkheden, namelijk:

1. instrument om de aanlevering van stukken aan de accountant te verbeteren;
2. onderdeel van het interne beheersingskader om toezicht te houden op de uitvoering van interne beheersingsmaatregelen;
3. interne beheersingsmaatregel, voor de onderbouwing van de toelichting rechtmatigheidsverantwoording, waarop de accountant kan steunen bij zijn organisatiegerichte werkzaamheden;
4. VIC-functie als interne auditfunctie zoals beschreven staat in de standaard van accountantsdiensten.

In de praktijk zal situatie 3 naar verwachting meest relevant zijn.

2.3 Borging onafhankelijkheid

De VIC is onafhankelijk gepositioneerd in de organisatie en heeft een toetsende, signalerende, adviserende en coördinerende rol. Het VIC-team is onderdeel van team

Concerncontrol en Auditing en valt hiermee direct onder de Concerncontroller. De Concerncontroller is onafhankelijk gepositioneerd, waardoor de lijn van VIC richting college en algemeen directeur geborgd is.

3. Wat gaan we doen

We steken onze controles risicogericht in waarbij we op basis van een kwantitatieve en kwalitatieve analyse beoordelen welke processen we controleren. Voor de kwantitatieve analyse zijn de begrote baten en lasten geanalyseerd. Voor de kwantitatieve analyse is een analyse uitgevoerd waarbij rekening wordt gehouden met factoren zoals: wijzigingen in wet- en regelgeving, uitkomsten eerdere controles, kans op fouten vanwege complexiteit of schattingen, maatschappelijke risico's, politieke risico en frauderisico's. De aanpak wordt vervolgens afgestemd met de teammanagers en de accountant, waarna de aanpak definitief wordt gemaakt.

Voor de volgende processen wordt een verbijzonderde interne controle uitgevoerd:

#	Proces	Inkomsten	Uitgaven	Controle 2025:
1	Investerings			ja
2	Belasting opbrengsten	-31.643.989	752.200	ja
3	Grondexploitatie - aan/verkoop			ja
4	Leges en rijksleges burgerzaken (inclusief kascontroles)	-1.020.507		ja
5	Leges Omgevingsvergunningen	-1.833.267		ja
6	Mutatie voorzieningen	-813.858	5.674.466	ja
7	Overige lasten - factuurafhandeling		60.561.592	ja
8	Salarissen en sociale lasten		51.206.690	ja
9	SD - Jeugd		16.526.889	ja
10	SD - Leerlingenvervoer		985.000	ja
11	SD - PW		23.604.574	ja
12	SD - WMO		19.326.281	ja
13	Subsidieverstrekkings Financiële zaken		15.292.716	ja
14	(Memoriaalboekings/tussenrekenings/begrotingswijzigings)			ja
15	Muteren crediteurenstamgegevens			ja
16	Betalings - bank			ja
17	Betalings - creditcard			ja
18	Betalings - bankpas			ja
19	Betalings - kas posthuis			ja
20	Aanbestedings			ja
21	Overige opbrengsten - Huren & pachten	-2.172.865		in ontwikkeling
22	SiSa			in ontwikkeling

Voor de volgende processen wordt geen verbijzonderde interne controle uitgevoerd:

Proces	Inkomsten	Uitgaven	Controle 2025:
Algemene uitkering gemeentefonds	-128.574.000		nee
Inkomensoverdrachten - Rijk	-23.836.438		nee
Mutatie reserves	-8.411.174	3.131.566	nee
Overige opbrengsten - Begrafenisrechten	-296.246		nee
Overige opbrengsten - overig	-4.605.580	-	nee
Parkeeropbrengsten	-3.813.457		nee
Rente kosten		2.919.530	nee
VPB		265.800	nee
Debiteuren			nee

Ten opzichte van vorig jaar zijn de begraafrechten en debiteuren geen onderdeel meer van de controle. Voor de huur & pacht opbrengsten en SiSa gaan we onderzoeken of we voor 2025 een VIC-controle kunnen uitvoeren.

De overige processen in bovenstaande tabel zijn vanuit onze kwalitatieve analyse beoordeeld als laag risico. Voor de uitkeringen van het rijk geldt dat dit een eenvoudig proces is, waarbij we als gemeente zelf weinig invloed kunnen uitoefenen, waardoor de kans op fouten laag is. Voor parkeeropbrengsten geldt dat dit grotendeels door een externe partij wordt uitgevoerd waarbij de opbrengst door een externe accountant wordt gecontroleerd. Voor deze controles zijn de huidige beheersmaatregelen voldoende worden geacht waardoor hier geen VIC op wordt uitgevoerd.

4. Rechtmatigheidsverantwoording

4.1 Rechtmatigheidscriteria

Het College van B&W moet een verantwoording opnemen in de jaarrekening over de rechtmatigheid van de relevante financiële beheershandelingen. De accountant toetst of de jaarrekening (inclusief de rechtmatigheids-verantwoording) getrouw is. Voor deze verantwoording is door de commissie BBV een verplichte modeltekst opgesteld voor plaatsing in de jaarrekening. De modeltekst moet door gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen opgenomen worden in de jaarrekening.

Er worden negen aspecten van rechtmatigheid onderscheiden. In onze verbijzonderde interne controle worden alle 9 criteria meegenomen. De criteria 1 t/m 6 worden afgedekt door de toets van de accountant over getrouwheid, en behoeven niet afzonderlijk te worden opgenomen in de rechtmatigheids-verantwoording. Vanzelfsprekend maken zij wel onderdeel uit van de reguliere jaarrekeningcontrole. De criteria 7 t/m 9 (voorwaardencriterium, begrotingscriterium, en M&O criterium) zijn specifieke rechtmatigheidscriteria en hierover moet vanaf 2023 verantwoording worden afgelegd door college in de rechtmatigheids-verantwoording.

In het onderstaande schema is dit nader toegelicht.

Criteria	Omschrijving	Voorbeeld
1. Calculatiecriterium	De vastgestelde bedragen zijn juist berekend.	Legesbedragen, facturen.
2. Valueringscriterium	Het tijdstip van betaling en de verantwoording van verplichtingen is juist.	Aangaan en verantwoording van contracten en verplichtingen.
3. Leveringscriterium	Juistheid van ontvangen goederen en/of diensten. Is de prestatie geleverd?	Inkoop van goederen en/of diensten.

4. Adresseringscriterium	De persoon of organisatie waar een financiële stroom naar toe is gegaan, is juist (rechthebbende).	Betalingsverkeer.
5. Volledigheids criterium	Alle opbrengsten die verantwoord zouden moeten zijn, zijn ook verantwoord.	Legesopbrengsten, onroerende zaakbelastingen, rioolheffingen, afvalstoffenheffing, grondverkoop.
6. Aanvaardbaarheids-criterium	De financiële beheershandeling past bij de activiteiten van de gemeente en in relatie tot de kosten is een aanvaardbare tegenprestatie overeengekomen.	Inkoop van goederen en/of diensten, verstrekken van subsidie.
7. Begrotingscriterium	Financiële handelingen moeten passen binnen het kader van de geautoriseerde begroting. Het totaal moet passen binnen het opgestelde en geautoriseerde programma.	Overschrijding van een programma.
8. Voorwaardencriterium	Nadere eisen die worden gesteld bij de uitvoering van financiële beheershandelingen.	Subsidievoorwaarden, aanbesteding, belastingwetgeving.
9. Misbruik en Oneigenlijk gebruik criterium	De interne toetsing op juistheid en volledigheid van gegevens die door derden zijn verstrekt bij het gebruik van overheidsregelingen (= misbruik). De interne toetsing of derden bij het gebruik van overheidsregelingen geen (rechts)handelingen hebben verricht die in strijd zijn met het doel of de strekking van de regeling (= oneigenlijk gebruik)	Subsidieregelingen, kwijtschelding, uitkeringen, Aanbestedingen (Staatssteun).

4.2 Verantwoordingsgrens

De verantwoordingsgrens is een door de raad vastgesteld bedrag, waarboven het college de afwijkingen moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording. De verantwoordingsgrens wijzigt met ingang van 2025 en valt vanaf dit jaar binnen een bandbreedte van 0% tot 2%. De grondslag voor de berekening van de verantwoordingsgrens is exclusief toevoegingen aan reserves¹. Voor zowel fouten als voor onduidelijkheden afzonderlijk geldt hetzelfde percentage. Fouten en onduidelijkheden worden niet bij elkaar opgeteld.

Onder afwijkingen wordt afzonderlijk verstaan fouten (dus het niet naleven van wet- en regelgeving) en posten waarvan bij het college onduidelijkheid bestaat over de rechtmatigheid, omdat deskundigen en adviseurs (bijvoorbeeld juristen) van mening verschillen over de rechtmatigheid van een financiële beheershandeling die ten grondslag ligt aan baten en lasten en balansmutaties.

4.3 Rapporteringsgrens

Het college is verplicht om onrechtmatigheden toe te lichten in de bedrijfsvoeringsparagraaf indien de geconstateerde onrechtmatigheid de verantwoordingsgrens overschrijdt. Het college hecht waarde aan het gesprek over de bevindingen uit de rechtmatigheidscontroles. Daarom beperkt het college zich niet alleen tot het geven van een toelichting louter bij het overschrijden van de verantwoordingsgrens. Het college rapporteert derhalve alle bevindingen omtrent de

¹ Voorheen viel de verantwoordinggrens binnen een bandbreedte van 0% tot 3% van de totale lasten van de gemeente, inclusief de dotaties aan de reserves.

financiële rechtmatigheid boven de rapportagegrens in de paragraaf bedrijfsvoering met een toelichting vanuit haar actieve informatieverstrekking richting raad.

Doormiddel van het controleprotocol en de financiële verordening worden de verantwoordingsgrens en de rapporteringsgrens van het college vastgesteld. In de financiële verordening staat een rapporteringsgrens van € 100.000 voor verantwoording in de jaarrekening, in onze interne rapportage hanteren we een grens van € 10.000.

4.4 Verplicht model

Het college legt via het verplichte model verantwoording af in de jaarrekening. Alle rechtmatigheidsafwijkingen boven de verantwoordingsgrens worden in deze verantwoording kort en bondig benoemd. De paragraaf bedrijfsvoering is de plek om een nadere toelichting te geven door het college ten aanzien van onderwerpen die de rechtmatigheid raken en hoe de beheersing is vormgegeven. In deze paragraaf worden de speerpunten van de bedrijfsvoering toegelicht. Ook moet in ieder geval een nadere toelichting worden gegeven op alle afwijkingen die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen voor zover deze de rapportagegrens overschrijden.

4.5 Verantwoordelijkheid VIC

Zoals eerder genoemd is de rol van de VIC toetsend, signalerend, adviserend en coördinerend. Proceseigenaren zijn verantwoordelijk voor de juistheid en rechtmatigheid van hun processen. De VIC is verantwoordelijk voor de uitvoering van de verbijzonderde interne controle en geeft een objectief oordeel over opzet, bestaan en werking van de interne controles en beheersmaatregelen die in de lijn uitgevoerd worden. Daarnaast dragen we vanuit de VIC zorg voor de coördinatie van de rechtmatigheidsverantwoording.

5. Controle-aanpak en uitgangspunten

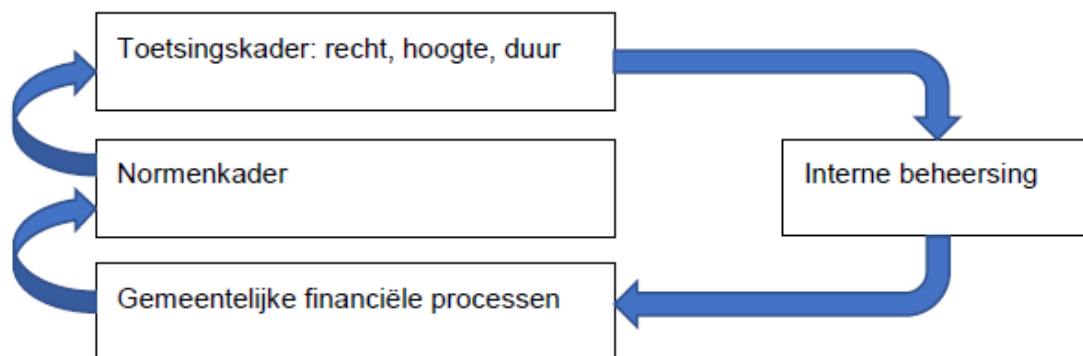
5.1 Controleprotocol en normenkader

Ter voorbereiding en ondersteuning van de uitvoering van de accountantscontrole, en de daaruit voortvloeiende controleverklaring, dient de gemeenteraad een aantal zaken op hoofdlijnen nader te regelen. Dit gebeurt door middel van het Controleprotocol en het jaarlijks te actualiseren Normenkader.

Het controleprotocol, inclusief het normenkader, heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over:

- de reikwijdte van de accountantscontrole;
- de daarvoor geldende normstellingen bij deze controle;
- de te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening van de gemeente Heerenveen.

Ten behoeve van de uitwerking is het van belang dat bekend is welke bepalingen van de regelgeving relevant zijn voor het rechtmatigheidsbeheer. In het kader van de accountantscontrole gaat het daarbij om de bepalingen waar voor de gemeente financiële consequenties uit kunnen voortkomen.

Het normenkader voor een (financiële) rechtmatigheidscontrole betreft de inventarisatie van de voor de controle relevante regelgeving van hogere overheden en van de gemeente zelf. De inventarisatie bestaat uit de externe wetgeving en de eigen regelgeving, waarbij de verordeningen en de collegebesluiten kunnen worden onderscheiden.

5.2 Toetsingskader

Om het normenkader te kunnen gebruiken voor de VIC moet het normenkader worden geoperationaliseerd tot een toetsingskader. Het toetsingskader bevat de relevante bepalingen uit de wet- en regelgeving, ingedeeld naar recht-, hoogte- en duurbepalingen. Binnen de gemeente Heerenveen is het toetsingskader onderdeel van de checklists per proces waarbij ook de verwijzingen naar de betreffende wet- en regelgeving zijn vastgelegd.

5.3 Vastlegging controleresultaten

Per significant proces wordt gewerkt met een checklist waarin het toetsingskader is opgenomen. In de checklists worden de uitkomsten van de VIC vastgelegd. Wanneer er fouten worden geconstateerd worden deze geanalyseerd en waar mogelijk geïsoleerd. Afhankelijk van het type fout (incidenteel of structureel) vindt er extrapolatie plaats. De uitkomsten van de VIC en het totaalbedrag aan geconstateerde financiële onrechtmatigheden vormen de input voor de rechtmatigheidsverantwoording.

5.4 Frauderisico's

De komende jaren wordt er vanuit de accountantscontrole nog nadrukkelijker aandacht gegeven aan fraudepreventie. De werkzaamheden vanuit Auditing bestaan niet uit een specifiek fraudeonderzoek, maar bij de uitvoering van de auditwerkzaamheden is wel aandacht voor mogelijke frauderisico's. Er is een frauderisicoanalyse waarmee intern het bewustzijn van mogelijke frauderisico's kan worden vergroot en er risicogerichte maatregelen getroffen kunnen worden. Daarnaast wordt opvolging gegeven aan integriteits-meldingen en rapportage hiervan vindt plaats in het sociaal jaarverslag. De genoemde frauderisicoanalyse dient voor controlejaar 2025 te worden geactualiseerd.

6 Speerpunten 2025

Voor 2025 hebben we de volgende speerpunten benoemd:

1. Focus aanbrengen en risicogerichte controleaanpak	We zetten bewust in om onze capaciteit daar in te zetten waar de risico's het grootst zijn en we het meest bijdragen aan de organisatie.
--	--

2. Herziening controleaanpak	We steken onze controles efficiënt in en kiezen een controleaanpak die hier bijpast. Hierbij kijken we kritisch naar het toepassen van steekproeven en de omvang hiervan.
3. Professionalisering controledossier	We maken gebruik van Naris om onze risico-analyses en controleaanpak vast te leggen.
4. Betrouwbaarheid lijstwerk	We zorgen ervoor dat het lijstwerk wat we hanteren betrouwbaar is en dat onze selectiebestanden aansluiten op de jaarrekening. Zo weten we dat we goede controles uitvoeren en kan de accountant van onze werkzaamheden gebruik maken.
5. Doorontwikkeling rapportage	We willen onze rapportages door ontwikkelen zodat we kwalitatief goede en heldere rapportages opstellen.

7 Controle- instrumenten

Binnen het interne beheerssysteem wordt gebruik gemaakt van diverse controle-instrumenten:

- Documentatie: zoals beleid, instructies, procesbeschrijvingen en werkafspraken.
- Lijncontrole: Het 'bestaan' van een proces vaststellen door van 1 selectie-item het hele proces te doorlopen en dit vast te leggen van registratie tot en met betaling, inclusief beheersmaatregelen.
- IT general controls: interne beheersing op IT-niveau zoals logische toegangsbeveiliging, change management, etc.
- Soft controls: hiermee worden niet-tastbare factoren bedoeld die het gedrag kunnen beïnvloeden zoals cultuur, helderheid van verwachtingen en transparantie.
- Application controls: geautomatiseerde controles ingebouwd in de software zelf, bijvoorbeeld bij factuurafhandeling
- Gegevensgerichte controles: deze controles zijn gericht op de output van een proces. Hierbij worden bijvoorbeeld individuele transacties gecontroleerd door middel van een steekproef. Hierbij wordt niet gesteund op eventuele aanwezige beheersmaatregelen.
- Systeemgerichte controles: controles gericht op het toetsen van het proces zelf (opzet, bestaan en werking)

De VIC maakt gebruik van een combinatie van controle-instrumenten waarbij op dit moment de nadruk nog ligt bij gegevensgerichte werkzaamheden in de vorm van steekproeven. In de toekomst zal er een verschuiving kunnen plaatsvinden naar meer systeemgerichte controles als gevolg van de verdere doorontwikkeling van de VIC (meer risicogericht).

#	Proces	contact persoon	Rapporterings- frequentie	controle middel
1	Investerings	TL	halfjaarlijks	g
2	Belasting opbrengsten	HB	jaarlijks	g
3	Grondexploitatie - aan/verkoop	TL	halfjaarlijks	g
4	Leges en rijksleges burgerzaken (inclusief kascontroles)	HB		g
5	Leges Omgevingsvergunningen	BS	jaarlijks	g
6	Mutatie voorzieningen	TL	jaarlijks	g
7	Overige lasten - factuuraanpak	BS		g
8	Salarissen en sociale lasten	HB	maandelijks	g
9	SD - Jeugd	HJ	maandelijks	s/g
10	SD - Leerlingvervoer	HJ	maandelijks	g
11	SD - PW	HJ	maandelijks	s/g
12	SD - WMO	HJ	maandelijks	s/g
13	Subsidieverstrekingen	TL		g
14	Financiële zaken (Memoriaalboekingen/tussenrekeningen/begrotingswijzigingen)	JP	jaarlijks	g
15	Muteren crediteurenstamgegevens	BS	halfjaarlijks	g
16	Betalingen - bank	BS		g
17	Betalingen - creditcard	BS	jaarlijks	g
18	Betalingen - bankpas	BS	kwartaal	g
19	Betalingen - kas posthuis	HB	halfjaarlijks	g
20	Aanbestedingen	HJ		g
21	Overige opbrengsten - Huren & pachten		in ontwikkeling	
22	SiSa		in ontwikkeling	

s = systeemgericht

g = gegevensgericht

8 Rapportage en monitoring

Elk halfjaar wordt per proces (voor interim en voor jaarrekeningcontrole) volgens een vast format een rapportage opgesteld en afgestemd met de verantwoordelijk teammanager. Op basis van deze deelrapportages wordt jaarlijks over het gehele jaar een totaalrapportage opgesteld met daarin de belangrijkste uitkomsten. De jaarrapportage wordt afgestemd met de concerncontroller en geagendeerd voor de directievergadering. De rapportage wordt vervolgens voorgelegd aan de portefeuillehouder.

De bevindingen vanuit de VIC worden gebundeld en eventuele actiepunten vanuit de ML worden hieraan toegevoegd. De proceseigenaar is verantwoordelijk voor de uitvoering, de VIC heeft hierin een toetsende rol om vast te stellen of de opvolging van de actiepunten daadwerkelijk geïmplementeerd is.

Colofon

Opdrachtgever:	College van B&W
Opdracht:	Controleplan 2025
Versie:	Versie 01
Omvang rapport:	12
Auteur:	Concerncontrol & auditing